

2019 - 2023

Overførings- dokument til nytt kontrollutval

Fedje kontrollutval

Kontrollutvalssekretariatet
REGION NORDHORDLAND IKS

Dokument godkjent av Fedje kontrollutval i sak 30/23, den 28.09.2023

Innhald

Innleiing	2
Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023	2
Kontrollutvalsmøta hittil i 2023	2
Risiko og vesentlegvurdering (ROV) - Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.....	3
Forvaltningsrevisjonar i perioden 2019 - 2023	3
Eigarskapskontroll i perioden 2019 - 2023	4
Eigarskapsmelding.....	5
Evaluering og innspel frå kontrollutvalet 2019 - 2023	5
Opplæring - innspel til tema.....	5
Mandat og rolleforståing.....	6
Midtvegsevaluering 2021/2022	6
Rettleiar for handtering av henvendingar.....	6
Digitale kurs om kommunerekneskapen.....	6
Etikk og habilitet.....	6
Andre innspel som er relevante for alle utvala.....	7
Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at kommunedirektøren fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen/årsmeldinga.....	7
Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at revisor fokuserer på i framlegginga av rekneskapsrevisjonen.....	7
Tips og råd frå «gamle» til «nye» kontrollutvalsmedlem.....	8
Evaluering - sekretariat og revisjon.....	9
Forsvarleg sakshandsaming, utgreiingsplikt og standardar.....	9
Evaluering	9
Konkrete innspel til Fedje kontrollutval om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	10

Innleiing

Overføringsdokumentet skal bidra til kontinuitet i kontrollutvalet sitt arbeid frå ein valperiode til ein ny. Det vert lenka vidare til sentrale dokument frå perioden (til kommunen si innsynsløysing på nett).

Overføringsdokumentet inneheld også ein del som er basert på ei spørjeundersøking sekretariatet har sendt ut til kontrollutvala. Det er etterspurd innspel frå avtroppande kontrollutval som kan vera nyttige for nytt kontrollutval.

Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023

Kontrollutvalet sine årsmeldingane viser kva saker kontrollutvalet har handsama gjennom kvart enkelt år, og gir dessutan eit godt bilete av utvalet si formelle rolle. Nye medlemmar kan ha god nytte av å lesa årsmeldingane frå dei siste åra.

I tillegg til å få oversikt over dei lovpålagde sakene som har vorte handsama gir årsmeldingane innblikk i kva orienteringar som har vorte gitt, og kva henvendingar som er komne inn. Begge deler kan vera nyttig når kontrollutvalet skal utarbeida planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Årsmeldingane for Fedje kontrollutval frå perioden 2019 - 2023 kan finnast i kommunen si innsynsløysing på følgjande lenker (*merk at det er lenka direkte til dokumenta det er vist til. Klikk på dei blå titlane/lenkene for å lesa dokumenta*):

[Årsmelding 2022 Fedje kontrollutval](#) - vart handsama av kommunestyret som referatsak 003/23.2 den 23.02.2023.

[Årsmelding 2021 Fedje kontrollutval](#) - vart handsama av kommunestyret i sak 008/22 den 24.02.2022.

[Årsmelding 2020 Fedje kontrollutval](#) (klikk på sidemeny, eller rull til under protokoll for å sjå dokumentet) vart handsama som referatsak 034/21.2 i møtet 17.06.2021, men ligg ikkje ved som dokument til saka.

Kontrollutvalsmøta hittil i 2023

Årsmeldinga for 2023 vert ikkje utarbeidd og handsama før på nyåret i 2024. Difor kan det vera nyttig å sjå over møteprotokollane, og eventuelt saksframlegga frå kontrollutvalsmøta hittil i 2023.

I 2023 har kontrollutvalet hatt tre møte før konstituering av nytt kommunestyre og kontrollutval. Sjå sakspapir og protokollar i kommunen si innsynsløysing: [Kontrollutvalet 2023 - Fedje kommune \(sing.no\)](#)

Risiko og vesentlegvurdering (ROV) - Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Kommunelova (§ 23-3) pålegg kontrollutvalet å utarbeida ein plan for forvaltningsrevisjon i starten av kvar valperiode. Planen skal sikra at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon regelmessig i alle kommunar, i eit omfang som er i samsvar med kommunen sin storleik, kompleksitet og risiko. Planen skal både dekkja den verksemda som skjer i kommunen sjølv og den verksemda som vert driven av selskap som kommunen har eigarinteresser i.¹

Likeeins skal kontrollutvalet utarbeida ein plan for eigarskapskontroll (kommunelova § 23-4).

Planane skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar (ROV). Det må utarbeidast ei ROV av kommunen si verksemd (kommunelova § 23-3, andre ledd), og ei ROV av kommunen sine eigarskap (kommunelova § 23-4, andre ledd).

Føremålet med risiko- og vesentlegvurderingar er å få fram relevant informasjon om verksemdsområda og eigarinteressene til kommunen. Det gjer at det er mogleg for kontrollutvalet å finna ut kvar det er størst behov for forvaltningsrevisjon og kvar det er størst behov for eigarskapskontroll.²

Det er kontrollutvalet som skal tinge ROV. Det vanlegaste er at det er revisor som utfører arbeidet. Det er føremålstenleg at prosessen inneber eit involveringsarbeid der både kontrollutvalet og andre sentrale folkevalde (som t.d. gruppeleiarar), kommuneadministrasjonen og sekretariatet deltek i ein innspelsrunde. Kontrollutvalet får slik eit godt grunnlag til å prioritera område i plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll.

Det kan vera veldig nyttig for nye kontrollutvalsmedlemmer å lese ROV frå førre periode ved oppstarten av ny periode.

ROV for Fedje kommune kan finnast i kommunen si innsynsløysing på følgjande lenker:

[Plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024](#) vart handsama av kommunestyret den 10.12.2020, sak 075/20. Risiko og vesentlegvurderinga som ligg til grunn for planen ligg ved saka.

[Plan for eigarskapskontroll](#) vart handsama i sak 076/20 i same møtet. Risiko og vesentlegvurderinga som ligg til grunn for planen ligg ved saka.

Forvaltningsrevisjonar i perioden 2019 - 2023

I kommunelova § 23-3 første ledd blir forvaltningsrevisjon definert som systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak.³

Forvaltningsrevisjon skal gjennomførast av revisor. Det er utarbeidd ein standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001⁴) som skal sørge for at forvaltningsrevisjonar vert gjort i samsvar med

¹ Kjelde: [Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering, NKRF](#)

² [Kontrollutvalsboka, kapittel 6](#)

³ [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#), kapittel 7

⁴ [RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, NKRF](#)

god kommunal revisjonsskikk, jf. kommunelova kapittel 23 og § 24-2.⁵ Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming.⁶

Kontrollutvalet skal følge opp gjennomførte forvaltningsrevisjonar (kommunelova 23-2 ledd e og forskrift om kontrollutval og revisjon § 5), og bør difor setja seg inn i arbeidet frå førre periode.

Fedje kontrollutval har bestilt eller handsama følgjande forvaltningsrevisjonar i førre periode:

Forvaltningsrevisjonsprosjekt *Internkontroll; med fokus på økonomistyring, herunder oppfølging og rapportering i heile organisasjonen gjennom året* er bestilt av kontrollutvalet i sak 51/22, 23.11.2022. Utvalet godkjente prosjektplanen i sak 08/23. Rapporten vil verta handsama av nytt kontrollutvalet. Prosjektplanen ligg ved som vedlegg til dette dokumentet til informasjon.

[Forvaltningsrevisjonsrapport om offentlegheit og innsyn](#) vart handsama av kommunestyret i slutten av kommunestyreperioden 2015 - 2019, i april 2019, sak 021/19. Kommunestyret handsama også ei [oppfølging av denne 16.01.2020, sak 016/20](#). Kontrollutvalet fekk tilbakerapportering om oppfølginga i sak 08/20 den 27.05.2020.

Eigarskapskontroll i perioden 2019 - 2023

Delar av den kommunale verksemda blir organisert utanfor den ordinære kommunale forvaltninga. Dette kan vere i form av aksjeselskap, interkommunale selskap eller andre sjølvstendige rettssubjekt. Eigarskapskontroll er ei av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet, og er eit viktig verkemiddel for å sikra at selskapa er under demokratisk styring og kontroll.⁷

Det er revisor som skal utføra eigarskapskontroll i høve RSK 002 Standard for eierskapskontroll.⁸ Standarden skal sørge for god kommunal revisjonsskikk, jf. kommunelova kapittel 23 og § 24-2.

Kontrollutvalet skal, på same måte som for forvaltningsrevisjonar, følge opp gjennomførte eigarskapskontrollar.

Fedje kontrollutval har bestilt og handsama ein eigarskapskontroll i førre periode.

[Eigarskapskontrollen eigarstyring i Fedje](#) vart handsama i kommunestyret i sak 009/22 den 24.02.2022.

Kontrollutvalet fekk ei tilbakerapportering om kommunedirektøren si oppfølging av eigarskapskontrollen i møtet 23.11.2022, sak 52/22. Basert på tilbakemeldinga om at det ikkje er laga eigarskapsmelding gjorde kontrollutvalet vedtak om å få kopi av eventuell rapportering til kommunestyret, jamfør siste punkt i revisor sine tilrådingar, innan utgangen av 3. kvartal 2023. Dette fordi ei av tilrådingane frå revisor var at administrasjonen bør «*syte for at kommunestyret årleg får ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.*»

⁵ [Kommentarer til RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll](#), NKRF

⁶ [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#), kapittel 7

⁷ [Kontrollutvalsboka, kapittel 8](#)

⁸ [RSK 002 Standard for eierskapskontroll, NKRF](#)

Eigarskapsmelding

Kommunar er pålagde å utarbeida ei eigarskapsmelding som skal vedtakast i kommunestyret minst ein gong i kvar valperiode, jamfør kommunelova, kapittel 26. Kontrollutvalet har ikkje ei rolle i utarbeiding av eigarskapsmeldingar, men bør ha oversikt over kva selskap og føretak kommunen har eigarinteresser i, jamfør avsnittet over.

Fedje kommune har ikkje utarbeidd eigarskapsmelding i perioden 2019 - 2023. Den siste politiske saka som omhandlar eigarskapsmelding er [kommunestyresak 015/16 frå 31.03.2016](#).

Med bakgrunn i forskrift om kontrollutval og revisjon § 5 bør kontrollutvalet følgje dette opp vidare, sidan det er peika på av revisor.

Det er lovpålagd at kontrollutvalet skal ha kopi av innkallingar til generalforsamlingar i alle selskap kommunen har eigarskap i. Dette skal bidra til at kontrollutvalet kan halda seg oppdaterte om stoda i dei kommunale selskapa.

Evaluering og innspel frå kontrollutvalet 2019 - 2023

Kontrollutvalssekretariatet sendte ut ei digital spørjeundersøking den 10.08.2023 til alle kontrollutvalsmedlemmene i dei sju kontrollutvala sekretariatet arbeider for: Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss. Svarfristen var 21.08.2023. Det vart sendte ei purring den 17.08.2023. Det er sju medlemmer i Alver kontrollutval, og fem medlemmer i kvar av dei andre. Undersøkinga var slik sendt til 37 kontrollutvalsmedlemmer. Det var 20 som svara innan fristen.

Første delen av dette avsnittet handlar om tema som gjeld alle, og svara frå alle 20 respondentane dannar difor grunnlag for innhaldet. Til sist kjem nokre konkrete innspel for Fedje kontrollutval spesielt.

Opplæring - innspel til tema

Eit spørsmål i undersøkinga var «Kva kunne du ynskt du hadde lært meir om ved starten av perioden i kontrollutvalet?» Her kunne respondentane haka av fleire svar ut frå ei lang liste med tema. Dei fleste har vald fleire tema. Dei temaa som er haka av flest gonger er:

1. Forståing for kva saker kontrollutvalet SKAL handsama (lovpålagde) og kva saker kontrollutvalet KAN handsama (11 svar)
2. Å lesa/forstå kommunen sin rekneskap (9)
3. Kontrollutvalet sitt mandat og rolleforståing (8)
4. Kontrollutvalet sitt forhold til kommunestyret og arbeidsfordelinga mellom utvalet og kommunestyret (8)
5. Håbiliter og etikk (8)
6. Reglar, retningslinjer og strukturar for økonomiforvaltning i kommunen (8)
7. Saker førre kontrollutval hadde jobba med, og som skulle følgast opp (7)
8. Forståing av forvaltningsrevisjon som verktøy for kontroll og forbetningsarbeid i kommunane (5)

Færre har haka av for desse temaa:

1. Forholdet mellom kontrollutval, sekretariat og kommunedirektøren (oppgåvefordeling og roller) (4 svar)
2. Om kommunedirektøren sin internkontroll (3)
3. Om revisor og revisjonen si rolle og deira arbeid (3)
4. Demokratisk styring av kommunale eigarskap og eigarskapskontroll (1)
5. Sekretariatet si rolle i høve kontrollutvalet (1)
6. Korleis kommunen er organisert og styrt (1)

Kan henda dette viser at kontrollutvalsmedlemmene jamt over meiner dei anten hadde god kunnskap om dei sistnemnde temaa, eller at dei syns opplæringa om desse områda var tilfredsstillande.

Mandat og rolleforståing

At så mange hadde ynskt å få meir opplæring om kva saker kontrollutvalet er pålagde å handsama i høve kva saker dei kan handsama viser nok at dette er utfordrande. Kontrollutvalet handsamar stort sett lovpålagde saker i kvart møte, desse vert lagt inn i årsplanen. Ikkje-lovpålagde saker krev at kontrollutvalet aktivt vurderer kva dei meiner dei kan og bør ha oppe som saker for å utøva mandatet sitt godt. Kontrollutvalet sitt mandat er relativt vidt, men det er også nokre grenser. [Kontrollutvalsboka](#), kapittel 4 drøftar dette godt.

Midtvegsevaluering 2021/2022

Alle utvala gjennomførde ei midtvegsevalueringa (nyttårsskiftet 2021/2022), og følgde denne opp i fleire møte i kvart enkelt utval. Då kom det fram at forståinga av mandat og rolle er eit viktig, men litt vanskeleg tema for kontrollutvalet. Opplæring om desse temaa er nok ikkje gjort i ein eingong; dei trengst gjerne å drøftast fortløpande, i samband med sakene kontrollutvalet har oppe. Det er særleg nyttig å ta seg tid til å vurdere mandat og rolle når ein handsamar saker som ikkje er lovpålagde, men kjem som innspel til kontrollutvalet.

Rettleiar for handtering av henvendingar

I løpet av 2022 gjorde alle kontrollutvala vedtak om lokal rutine for sakshandsaming av innkomne saker, og om å nytta rettleiaren [Veileder, Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget](#), utarbeidd av FKT, i sitt arbeid. Rettleiaren er forankra i mandatet og rolla til kontrollutvalet, og kan vera nyttig for nye kontrollutvalsmedlemmer å sjå gjennom tidleg i sin første periode i kontrollutvalet.

Digitale kurs om kommunerekneskapen

NKRF - *kontroll og revisjon i kommunene* har fleire e-læringskurs på si nettside. Eitt av desse er [Kommuneregnskapet for politikere](#). Kurset [Intro – kommuneregnskap](#) kan gjerne også vera nyttig.

Etikk og habilitet

Kommunesektorens etikkutval skal styrka etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i kommunesektoren. Det finst mykje nyttig lesestoff på nettsida [Etikk - KS](#), inkludert [24 eksempel for refleksjon om etikk og antikorrupsjon](#). Dette går an å ha oppe som tema i kontrollutvalet.

Andre innspel som er relevante for alle utvala

Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at kommunedirektøren fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen/årsmeldinga

Kontrollutvalet skal gje uttale om årsmeldinga og årsrekneskapen til kommunestyret før formannskapet handsamar saka og gjev innstilling til kommunestyret (jamfør forskrift om kontrollutval og revisjon § 3, andre ledd). Dette er såleis ei stor, lovpålagd sak for kontrollutvalet.

Sekretariatet etterspurde kva informasjon kontrollutvalsmedlemmene ynskjer at administrasjonen fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen og årsmeldinga. Dette er innspela som kom inn:

- Gje ei god, overordna oversikt - korrekt, og forståeleg for ålmenta.
- Balansert informasjon om kommunen sin økonomiske situasjon med vekt på utfordringar, moglegheiter og vegval
- Grundig gjennomgang av årsaker til kvifor ein har fått over- eller underskot i årsrekneskapen.
- Informasjon om postar som har store avvik frå budsjett. - Tydeleg forklaring når rekneskapen viser meirforbruk i høve budsjett.
- Meir informasjon om område der utgiftene aukar.
- Tydeleg informasjon om kva som gjekk bra i høve budsjett, og kva som er årsaka til overforbruk.
- Investeringar
- Informasjon om fleire av notane i rekneskapen.
- Informasjon om underbilag i postar som ikkje kan forklarast så lett.
- Inkludera prognose for året etter.
- Generell openheit og fokus på tillitsskapande informasjon. -Ærleg informasjon, også om «feiltrinn.»
- Informasjon om måloppnåing for administrasjonen og kvar enkelt sektor.
- Eit oversyn mellom vedtak og gjennomføring i kommunen økonomisk. - I kva grad gjorde vedtak har vorte gjennomførte.
- Oversikt over overføringar frå staten, og kva det dekker innan kvart område.
- Status i høve visjon
- Om det er noko ved rekneskapen som er kritikkverdige.

Sekretariatet kan nytta denne lista i samband med bestillinga til kommunedirektøren neste gong årsrekneskapen og årsmeldinga skal leggjast fram.

Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at revisor fokuserer på i framlegginga av rekneskapsrevisjonen

Likeeins vart det stilt spørsmål til kva informasjon medlemmer ynskjer at revisor fokuserer på i framlegginga av revisjonen av årsrekneskapen og årsmeldinga.

Dei fleste meiner at revisor si framlegging av revisjonen er OK slik den vert lagt fram no, og ynskjer seg ikkje noko spesifikt nytt frå revisor. Både medlemmer i kontrollutval som har Vestlandsrevisjon IKS og KMPG (Alver) har gitt uttrykk for dette.

Dei som hadde innspel til revisor har sagt følgande:

- Informasjon om formkrava revisor reviderer opp mot.
- Gje ei enkel oversikt.
- Kva er bra, og kva er ikkje bra i rekneskapen - kva som må forbeholdast.
- Prøv å nytta ord og omgrep som er vanlege i daglegtale, ikkje faguttrykk.
- Fokus på avvik.
- Få fram korleis feil og manglar kan rettast opp.
- Kva det betyr at rekneskap og årsmelding vert levert etter lovpålagd frist.

I tillegg kom det eit par innspel som gjerne er litt på sida av revisor sitt mandat. Rekneskapsrevisor sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon er beskrivne i kommuneloven §§ 24-5 - 24-8. Desse er knytt til om rekneskapen tilfredstillar lovar og reglar, og om årsmeldinga omtalar nokre lovpålagde punkt. Innspela som kom viser likevel truleg eit fokus hos kontrollutvalsmedlemmer:

- At revisor rettleier kommunen godt om korleis dei fører rekneskapen korrekt.
- Ei vurdering av kommunen sin økonomiske situasjon og peike på kva som kan gjerast for å eventuelt forbedra situasjonen.

Gjennom revisjonsarbeidet vil revisor gje noko rettleiing til økonomikontora, men dette er ikkje deira primær oppgåve, og det er grenser for kor mykje rettleiing revisor kan gje utan å gå ut over sitt mandat, og sin habilitet.

Vurderingar kring kommunen sin økonomiske situasjon og korleis denne eventuelt kan betrast ligg ikkje innafor revisor sitt mandat, men er kommunestyret sitt ansvar. Kontrollutvalet kan setja fokus på kommunen si økonomiske berekraft gjennom å be om informasjon om kommunen sine måltal og nøkkeltal, og utviklinga av desse over tid, slik alle kontrollutvala gjorde tidleg vår 2022.

Sekretariatet meiner at det kan vera nyttig å be rekneskapsrevisor fortelja meir om si rolle knytt til rettleiing av kommunen i høve rekneskap, og eventuelle vurderingar av økonomisk berekraft i kommunen. Kanskje revisor kan ta dette med i sin introduksjon av sitt arbeid for nye kontrollutval.

Tips og råd frå «gamle» til «nye» kontrollutvalsmedlem

I undersøkinga spurte sekretariatet kva tips og råd kontrollutvalsmedlemmene ville gje til nye medlem i kontrollutvalet. Desse innspela kom inn:

- Delta i kursing om kontrollutvalet si rolle.
- Set deg inn i korleis kommunen er «skrudd saman.»
- Ta arbeidet alvorleg. - Set dykk godt inn i sakene. - Bruk vervet godt.
- Diskuter sakene og ikkje politikken i sakene. - Ver politisk nøytral! - Legg bort subjektivitet.
- Bidra til å skapa eit opent og nysgjerrig utval, som tør å stille "dumme" spørsmål og er villige til å lære av kvarandre. Eit godt samarbeidsklima i utvalet er viktig.
- Ikkje vær redd for å spørja og diskutera. Delta og engasjer deg i sakene. Viktig å lesa sakspapir og notera seg spørsmål som kan takast opp i møte.
- Ta med deg historikken
- Ikkje ver redde for å ta tak i ting. - Ver budd på at det kan ta mykje tid, særleg «intrikate saker.»
- Kanskje fornuftig med regelmessige møter mellom ordførar og leiarar i kontrollutvalet.

Eit medlem har elles spelt inn at kontrollutvalet bør få meir opplæring om data- og informasjonstryggleik. Eit tema som er viktig, og som må vera med i kommunen sitt risikoarbeid.

Evaluering - sekretariat og revisjon

Forsvarleg sakshandsaming, utgreiingsplikt og standardar

Forsvarleg sakshandsaming er eit krav i kommunelova og forvaltningslova. Saksutgreiinga skal til dømes gje eit godt bilete av kva sakene handlar om, kva lover og reglar som gjeld, og sørge for at alle relevante sider av saka er opplyste. Dette omfattar også kommunedirektøren sin uttalerett i saker kontrollutvalet skal senda over til kommunestyret (kommunelova § 23-5).

Forsvarleg sakshandsaming skal gje kontrollutvalet eit godt grunnlag for utføra arbeidet sitt innfor det mandatet kontrollutvalet har.

Sekretariatet si rolle

Sekretariatet er direkte underordna kontrollutvalet (kommunelova § 23-7 femte ledd), men har likevel eit sjølvstendig ansvar for å syta for at sakene vert forsvarleg utgreidde. I møte er det innimellom naudsynt at sekretariatet gir råd og rettleiing om regelverk, formalitetar og mogleg vidare saksgang. Sekretariatet skal vera uavhengig i høve både kommuneadministrasjonen og revisor.

Revisor si rolle

Det er kommunestyret som formelt vel kommunen sin revisor. Revisor skal vera uavhengig av kommunen. Revisor skal utføra rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan lovbestemt kontroll, og er ansvarlege for å gjera dette i samsvar med lover og reglar og god kommunal revisjonsskikk (kommunelova 24-2). Rekneskapsrevisjonen følj strenge standardar, og kontrollutvalet si rolle i den er å sjå til at kommunen vert forsvarleg revidert, og at kommunen har ei forsvarleg økonomiforvaltning (kommunelova §23-2).

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar hos revisor, og kan i stor grad påverka kva område som vert revidert, kva mål ein ynskjer å oppnå med revisjonen og kva ein ynskjer svar på. Revisor må forhalda seg til revisjonsstandardar, og må bruka anerkjente (autorative) revisjonskriterium og skal gje objektive vurderingar.

Evaluering

Omlag halvparten av spørsmåla i den digitale undersøkinga var evalueringsspørsmål knytt til sekretariatet og revisor sitt arbeid.

Alle som svarta på undersøkinga svarer at dei les saksframlegga frå sekretariatet og revisjonsrapportar frå revisor.

Evaluering av kontrollutvalssekretariatet

Respondentane er nøgde med innhaldet i saksframlegga/saksutgreiingane frå sekretariatet. 11 gir høgste poengsum (5), medan 7 gir nest høgst (4), og to gir midt på treet (3). Tilbakemeldinga på møteprotokollane gir same biletet.

Av dei 20 som svara i undersøkinga er så godt som alle nøgde med korleis sekretariatet utøver rolla si som rådgjevar i møte. Poenggevinga samsvarer med svara på spørsmåla om saksutgreiing/saksframlegg.

Det er litt ulikt kor mykje kontakt kontrollutvalssekretærene har med dei enkelte leiarane i samband med førebuing av møte. Sekretariatet hjelper kontrollutvalsleiar med å passa på at alle lovpålagde og planlagde saker kjem opp til kontrollutvalet, men leiar har formelt ansvar for å setja saklista. Enkelte ynskjer førehandsmøte før kvart møte, medan andre ikkje nyttar dette så ofte. Førehandsmøta handlar oftast om avklaringar rundt kva saker som skal opp, eller har fokus på informasjon som gjer det lettare for leiar å ha god oversikt over møtets gang.

I undersøkinga melder utvalsleiarane at dei er godt nøgde med korleis samhandlinga med sekretariatet fungerer i høve planlegging av møta. I seks av utvala gir leiarane full score, og i eitt fire av fem poeng.

Evaluering av arbeidet til revisor

Tilbakemeldinga i undersøkinga viser at dei som har svara er nøgde med form og innhald i revisjonsrapportar. Dei fleste som har svara (16) har Vestlandsrevisjon IKS som revisor. Alver har KPMG. Poengsummane dei fire som har svara for Alver er like dei andre svara. 12 gir full pott (5) medan 7 gir fire av fem poeng og ein respondent gir scoren 3.

Dei skriftlege kommentarane som nokre kontrollutvalsmedlemmer har lagt inn gir eit bilete som støttar poenggevinga i spørsmåla knytt til sekretariatet og revisjonen sitt arbeid.

Svara i evalueringa gjev eit bilete av at kontrollutvalsmedlemmene meiner dei får forsvarleg utgreidde saker.

Konkrete innspel til Fedje kontrollutval om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Frå Fedje kontrollutval svara fire av fem medlemmer på undersøkinga.

Svara i undersøkinga gir ikkje nødvendigvis heile biletet av kontrollutvalsmedlemmene sine oppfatningar, men under vert likevel dei innspela som kom fram gjennom undersøkinga og som gjeld spesifikt for Fedje kontrollutval gjengitt:

På spørsmål om kva som var det viktigaste arbeidet kontrollutvalet har gjort i perioden svara to at det har vore at kontrollutvalet har hatt fokus på økonomi. Kontrollutvalet har eit «sjå-til-ansvar» at kommunen vert forsvarleg revidert, og at kommunen har ei forsvarleg økonomiforvaltning. Ein har nemnt at det viktigaste har vore å sjå på om delegasjonsreglementet er følgd, og at avgjerder vert teke på det rette nivået.

På spørsmålet om kva tips og innspel til tema eller forvaltningsområde nytt kontrollutval bør prioritera for forvaltningsrevisjon svara dei fire utvalsmedlemmene dette:

- Internkontroll
- Skule og barnehage
- Korleis store budsjettoverskridingar kan oppstå over kort tid.

- Rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar.

Som vist under kapitlet om forvaltningsrevisjon er det i gong ein forvaltningsrevisjon om *Internkontroll; med fokus på økonomistyring, herunder oppfølging og rapportering i heile organisasjonen gjennom året*. Denne skal nytt kontrollutval følga opp.

Rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar var tema for etterlevingskontrollen for økonomiområdet 2020, som vart handsama av kontrollutvalet i sak 09/22. Kontrollutvalet handsama ei tilbakerapportering på om revisor sine tilrådingar var følgd opp i sak 53/22. Med bakgrunn i denne tilbakerapporteringa gjorde kontrollutvalet følgande vedtak:

Kontrollutvalet tek informasjonen om kva tiltak som er gjennomført for å betra arbeidet med sjukelønsrefusjonar til orientering.

Kontrollutvalet ynskjer at revisor føl opp etterlevingskontrollen i samband med interimrevisjonen.

Sjukelønsrefusjon var eit punkt i interimrevisjonen frå revisor, som kontrollutvalet handsama i sak 07/23. Nytt kontrollutval kan vurdere å følga opp dette temaet vidare, basert på at revisor meinte at området er noko uavklart (per januar 2023).

På spørsmål om tips til kva tema som kan vera aktuelt for eigarskapskontroll har ein svara Region Nordhordland Helsehus IKS. Her er alle kommunane i Nordhordland eigarar, så eit samarbeid med andre kommunar om ein eigarskapskontroll (eller ein forvaltningsrevisjon) av selskapet er gjerne aktuelt dersom nytt kontrollutval vurderer dette.

Vedlegg: prosjektplan Forvaltningsrevisjonsprosjekt *Internkontroll; med fokus på økonomistyring, herunder oppfølging og rapportering i heile organisasjonen gjennom året*

Fedje, 28.09.2023

Kontrollutvalet